

Atlanterhavstør *Acipenser oxyrinchus*

Gjelder for Norge med fastland.

Ikke vurdert - utenfor avgrensingen NR

Arten har vært etablert med en fast reproduserende bestand i Norge per 1800.

Begrunnelse

Atlanterhavstør fantes i elver kring Østersjøen-Skagerakk/Kattegatt-Nordsjøen (etablert for rundt 1.200 år siden av migrerende individer fra Nord-Amerika), men gikk tilbake på 1900-t og ble utryddet på 1960-tallet som resultat av overfiske og habitatforandringer (Ludwig et al. 2008). Denne arten er re-etablert i enkelte elver i Østersjøen basert på utsetting av fisk fra Nord-Amerika (Kolman et al. 2011). Det er veldig vanskelig å skille mellom atlanterhavstør og stør (*Acipenser sturio*) og det bør helst bekreftes med genetiske metoder (Vecsei et al. 2001), forveksling med stør kan derfor ikke helt utelukkes.

Bakgrunnsinformasjon

Utbredelse i Norge

Nåværende utbredelse

	Kjent	Mørketall (faktor)			Estimert totaltall (kjent * mørketall)		
		Lavt anslag	Beste anslag	Høyt anslag	Lavt anslag	Beste anslag	Høyt anslag
Bestandsstørrelse	2	1	2	4	2	4	8
Forekomstareal (km ²)	8	1	2		8	16	18
Utbredelsesområde (km ²)	60000						

Andel av artens nåværende forekomst i sterkt endra natur:

Potensiell utbredelse

Det er usikkert om arten vil kunne etablere seg i Norge, og i hvor stor grad den vil kunne spre seg. Man har bare funnet noen få individ i Norge, og arten er idag ikke livskraftig i Europa. Det er derfor vanskelig å si om arten vil øke eller minke fremover. Men om man lykkes å innføre arten igjen i vårt nærområde, så kan den øke i utbredelse også i Norge. Fiskeri, vannkraft og forurensning utgjør en trussel for arten.

	Lavt anslag	Beste anslag	Høyt anslag
Potensielt forekomstareal (km ²)	2	16	32

Kjent og antatt utbredelse i dag, og om 50 år

	Fylke	Kjent	Antatt	Potensiell
Øs	Østfold			x
OsA	Oslo og Akershus	x		x
He	Hedmark			
Op	Oppland			
Bu	Buskerud			x
Ve	Vestfold			x
Te	Telemark			x
Aa	Aust-Agder			x
Va	Vest-Agder			x
Ro	Rogaland		x	x
Ho	Hordaland			x
Sf	Sogn og Fjordane			x
Mr	Møre og Romsdal			
St	Sør-Trøndelag			
Nt	Nord-Trøndelag			
No	Nordland			
Tr	Troms			
Fi	Finmark			
Sv	Svalbard med sjøområder			
Jm	Jan Mayen			

Utbredelsehistorikk i Norge

Fra	Til og med	Sted	Antall individ	Forekomstareal km ²	Utbredelsesområde km ²	Kommentar	Fylker
2011	2017	Son og Jæren	2 (2 * 2,0)	8 (8 * 1)			OsA

Utbredelsehistorikk i utlandet

Det fantes en populasjon av atlantehavstør i Østersjøen (etablert for rundt 1.200 år siden av migrerende individer fra Nord-Amerika), men den ble utryddet på 1960-tallet som resultat av overfiske og habitatforandringer (Ludwig et al. 2008). Denne arten er re-etablert i enkelte elver i Østersjøen basert på utsetting av fisk fra Nord-Amerika (Kolman et al. 2011). Atlantehavstør er også dokumentert funnet andre steder i Europa (Popovic et al. 2014, 2016).

Global utbredelse

Naturlig utbredelse

- Atlanterhavet nordvest
- Atlanterhavet nordøst
- Østersjøen

Nåværende utbredelse

Temperert - Boreal

Nord- og Mellom-Amerika

Temperert - Nemoral

Europa

Nord- og Mellom-Amerika

Subtropisk - Uspesifisert

Nord- og Mellom-Amerika

- Atlanterhavet nordvest
- Atlanterhavet nordøst
- Østersjøen

Atlantehavstør er nasjonalt utdødd i Sverige, men man har gjort enkelte funn av den i Østersjøen i senere år (www.artdatabanken.se). Arten er (blir forsøkt) reetablert i Polen / Østersjøen (Kolman et al. 2011).

Kom til vurderingsområdet fra

Første observasjon i Norge

Første observasjon - 2010-

	Ikke-forplantningsdyktige individ		Forplantningsdyktige individ		Levedyktig avkom		Bestand	
	År	Sted	År	Sted	År	Sted	År	Sted
Innendørs								
Produksjonsareal (utendørs)								
Norsk natur	2011	Son, Oslofjorden						

Naturtyper

Øvrige naturtyper

Kode	Navn	Dominans skog	Tidshorisont	Kolonisert areal (%)	Tydelig tilstandsendring	Tydelig påvirka areal (%)
H1	Havannmasser			0.0-1.9		0.0
H2	Sirkulerende vannmasser i fysisk avgrensede saltvannsforekomster			0.0-1.9		0.0
F1	Elvevannmasser			0.0-1.9		0.0
F2	Sirkulerende innsjøvannmasser			0.0-1.9		0.0

Spredningsveier til/i norsk natur

Kategori	Introduksjon til eller spredning i norsk natur	Hyppighet	Abundans	Tidspunkt	Utdypende informasjon
egenspredning	Introduksjon	Ukjent	2 - 10	Pågående	mulig egenspredning av individ utsatt til restaureringstiltak i Polen

Reproduksjon

- Seksuell reproduksjon
- Generasjonstid (år): **15,0**

Referanser

Publikasjoner

- Vecsei P, Charette R, Trukshin I, Maliepaard T, Hochleithner M, Lafleur Y. 2001. CITES identification guide - sturgeons and paddlefish: guide to the identification of sturgeon and paddlefish species controlled under the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora. Environment Canada, Ottawa, 181 pp
- Ludwig A, Arndt U, Lippold S, Benecke N, Debus L, King TL, Matsumura S. 2008. Tracing the first steps of American sturgeon pioneers in Europe. BMC Evolutionary Biology 8: 221
- Kolman R, Kapusta A, Duda A, Wiszniewski G. 2011. Review of the current status of the Atlantic sturgeon *Acipenser oxyrinchus oxyrinchus* Mitchell 1815, in Poland: principles, previous experience, and results. Journal of Applied Ichthyology 27: 186-191
- Artdatabanken, Sverige. Artfakta/Atlantisk stör
- Havs- och Vattenmyndigheten, Sverige. Arter
- Popovic D, Panagiotopoulou H, Baca M, Stefaniak K, Mackiewicz P, Makowiecki D, King TL, Gruchota J, Weglenski P, Stankovic A. 2014. The history of sturgeon in the Baltic Sea. Journal of Biogeography 41: 1590-1602

Siden siteres som:

Forsgren, E., Hesthagen, T., Finstad, A.G., Wienerroither, R., Nedreaas, K. & Bjelland, O. (2018-06-05). Acipenser oxyrinchus, vurdering av økologisk risiko. Artsdatabanken.

Permanent url til vurderingsteksten: <https://artsdatabanken.no/Fab2018/N/3056>